

köztörténet és társadalomtörténet specializáció záróvizsga

Japán történelem I-II-III. és Társadalomtörténet I-II-III. tételsorok

Történelem

1. Az ősi Japán és kultúrái. Kérdések és viták az őstörténet körében
2. A japán államiség kezdetei: Yamato. Kapcsolatai Kínával és a Koreai-félszigettel. Kofun-kultúra.
3. Aszuka-és Nara-kor: az ókori japán állam átalakítása, a ricurjó rendszer kiépítése és fénykora. A buddhizmus megjelenése és államvallássá tétele.
4. Heian-kor: császárság intézménye és az ókori japán állam aranykora és hanyatlása, bukásának politikai, gazdasági és társadalmi háttere. Vallási irányzatok.
5. Átmenet és középkor: Kamakura-kor: a busik felemelkedése és hatalmának kiépítése, a sógunátus intézménye. Újabb buddhista irányzatok.
6. Muromacsi-kor: a középkor hatalmi harcai és a száz éves háborús korszak, a Szengoku-kor eseményei, társadalmi, politikai és gazdasági változások.
7. Az országegyesítés folyamata. Az első kontaktusok Európával, az első misszionáriusok, a kereszténység megjelenése Japánban. Az elzárkózás időszaka.
8. A Tokugawa-korszak, a sógunátus közigazgatása, külpolitikája, gazdasága, ideológia.
9. A Meidzsi restauráció, a modern államiség kialakulása Japánban, reformfolyamat, gazdasági fejlődés, belpolitika.
10. A Meidzsi-kor külpolitikája, kapcsolat a Nyugattal és Ázsiával, a militarizálódó Japán, az első világháború.
11. A Meidzsi-kor eszmeáramlatai, ideológia, vallás, oktatás, kultúra. Nyugati hatás és nemzeti érzelmek.
12. Taisó-kor: a liberális 20-as évek. Gazdaság, bel-és külpolitika.
13. A Sóva-korszak első fele (1926-1937): bel-és külpolitika, gazdaság, ideológia.
14. A második világháború és Japán.
15. A háború utáni amerikai megszállás. A háború utáni fellendülés és a mai Japán.

Ajánló irodalom:

- Conrad Totman: Japán története. Bp. 2006.
- Edwin O. Reischauer: Japán története. Bp., Magyar könyvklub, 1995.
- Collcutt – Jansen – Kamakura: A japán világ atlasza. Bp.1997.
- R. H. P. Mason-J. G. Caiger: Japán története. Bp. Püski, 2004
- Hani Goro: A japán nép története. Bp. 1967.
- Jamadzsi Maszanori: Japán. Történelem és hagyomány. Bp. 1987.
- Ian Buruma: A modern Japán 1853-1964. Bp. 2006.
- An Interdisciplinary Perspectives on the Origins of the Japanese. International Symposium 1996. International Research Center for Japanese Studies.
- E. Kidder: Az ősi Japán. Bp. Helikon
- Itó Nobuo et al.: Japán művészet. Bp. , Corvina, 1980.
- S. Turnbull: Szamurájok. Bp. 2005.
- L. Frederic: Japán hétköznapijai a szamurájok korában. Bp. 2004.
- The Cambridge History of Japan, 1-6.köt. Cambridge 1988-1999.
- P. Duus: Feudalism in Japan. New York, 1976.
- H. B. Earhart: Japanese Religion: Unity and Diversity. Belmont, California, 1982.
- The Samurai. Acta Asiatica 49. 1985.
- Chie Nakane et. al: Tokugawa Japan. University of Tokyo Press, 1991.
- J.W. Hall et al (ed): Japan before Tokugawa. Princeton University Press, 1981.
- Louis G. Perez: Daily Life in Early Modern Japan. London, Greenwood Press, 2002.
- M.B. Jansen-G. Rozman (ed): Japan in Transition from Tokugawa to Meiji. Princeton University Press, 1986.
- W. G. Beasley: The Modern History of Japan. London 1985.
- Waswo: Modern Japanese society 1868-1994. Oxford 1996.
- Janet E. Hunter: The Emergence of Modern Japan. Longman 1989.
- P. Duus: The Rise of Modern Japan.
- R. Storry: A History of modern Japan. London 1962.
- Sources of Japanese Tradition. I-II-III. Columbia University Press, 2001.
- P. Duus: Modern Japan. Houghton Mifflin, 1998.
- W.G. Beasley: The Rise of Modern Japan. Weidenfeld and Nicolson, 2000.

- Andrew Gordon: A Modern History of Japan: From Tokugawa Times to the Present. Oxford University Press, 2003.
- Marius B. Jansen: The Making of Modern Japan. Harvard University Press 2000.
- Andrew Gordon: Postwar Japan as History. University of California Press, 2002.
- E. Herbert: Japan's Emergence as a modern state. Toronto, 2000.
- Bíró Klára: A japán kihívás. Bp. 1970.
- Bíró Klára: Japán a 2. világháború után. Bp. 1967.
- Kós Péter: Japán: mélyponttól a csúcsig. Bp.
- Maruyama Masao: Thought and Behaviour in Modern Japanese Politics. London, 1963.
- Nakamura Takafusa: A History of Showa Japan, 1926-89. Tokyo, 1998.

JAPÁN TÁRSADALOMTÖRTÉNET (16-20. SZÁZAD)

---

1. A Tokugava-kor a japán társadalomtörténetben és történetírásban – a periodizáció és korszakértékelés kérdései
2. A Tokugava berendezkedés 16. századi előzményei
3. A Tokugava-kor társadalomtörténeti szakaszai, ezek jellemzői
4. A Tokugava-kori társadalom hatalmi rendszere – a baku-han rendszer és a szamurájság
5. A Tokugava-kori japán falu
6. A Tokugava-kor városai, iparos- és kereskedő-rétegei
7. A Tokugava-rendszer hanyatlása és válsága
8. A Mejdzsi- és Tájso-kor társadalomtörténeti szakaszai, ezek jellemzői
9. A Mejdzsi-kori modernizáció társadalmi folyamatai
10. A „Tájso-demokrácia” társadalmi viszonyai – az iparosítás, az urbanizáció, a falu és a mezőgazdaság problémái
11. A Sóva-kor társadalomtörténeti szakaszai, ezek jellemzői
12. A Sóva-kori japán társadalom 1945-ig
13. Társadalmi reformok és átalakulás 1945 után
14. A gyors gazdasági növekedés társadalmi összefüggései
15. A japán társadalom mai problémáinak Sóva-kori előzményei

Ajánlott irodalom:

- Arnason, J. P. (1997): *Social Theory and the Japanese Experience, The Dual Civilization*, Kegan Paul International
- Arnason J. P. (2001): *The Peripheral Centre, Essays on Japanese History and Civilization*, Trans Pacific Press
- Banno, J. (ed.) (1997, 1998): *The Political Economy of Japanese Society*, Vols. 1-2. Oxford University Press
- Beasley, W.G. (1972): *The Meiji Restoration*, Stanford University Press
- Bellah, R. N. (2003): *Imagining Japan*, University of California Press
- Buruma, I. (2006): *A modern Japan, 1853-1964*, Európa Könyvkiadó
- Craig, A.M. (ed.) (1979): *Japan, A Comparative View*, Princeton University Press
- Dunn, Ch..J. (1972): *Everyday Life in Traditional Japan (1600-1850)*, Charles E Tuttle Company
- Duus, P. (1976): *The Rise of Modern Japan*, Houghton Mifflin Company
- Duus, P. (ed.) (1988): *The Twentieth Century, The Cambridge History of Japan, Vol. 6.*, Cambridge University Press
- Eisenstadt, S.N. (1996): *Japanese Civilization, A Comparative View*, Chicago Univ. Press
- Fukutake, T. (1989): *The Japanese Social Structure, 2nd ed.*, University of Tokyo Press
- Hall, J. W., K. Nagahara, K. Yamamura (eds.) (1981): *Japan Before Tokugawa, Political Consolidation and Economic Growth, 1500 to 1650*, Princeton Univ. Press
- Hall, J.W. (ed.) (1991): *Early Modern Japan, The Cambridge History of Japan, Vol. 4.*, Cambridge University Press
- Hanley, S. (1997): *Everyday Things in Premodern Japan*, University of California Press
- Hashimoto, K.: *Class Structure in Contemporary Japan*, Trans Pacific Press, 2003.
- Hein, L. (2005): *Reasonable Men, Powerful Words: Political Culture and Expertise in Twentieth Century Japan*, University of California Press
- Ikegami, E. (1995): *The Taming of the Samurai, Honorific Individualism and the Making of Modern Japan*, Harvard University Press
- Ikegami, E. (2005): *Bonds of Civility, Aesthetic Networks and the Political Origins of Japanese Culture*, Cambridge University Press
- Irokawa D. (1988): *The Culture of the Meiji Period*, Princeton University Press
- Ishida, Hiroshi (1993): *Social Mobility in Contemporary Japan*, Macmillan
- Jansen, M.B. (ed.) (1989): *The Nineteenth Century, The Cambridge History of Japan, Vol. 5.*, Cambridge University Press
- Kersten, R. (1995): *Democracy in Post War Japan: Maruyama Masao and the Search for Autonomy*, Routledge
- Kingston, J. (2001): *Japan in Transformation, 1952-2000*, Longman
- Kornicki, P. (1998): *Meiji Japan: Political, Economic and Social History 1868-1912 (1-4 Vols.)*, Routledge
- Kosaka, Kenji (ed.) (1994): *Social Stratification in Contemporary Japan*, Kegan Paul Internat.
- Lehmann, J-P. (1982): *The Roots of Modern Japan*, Macmillan
- Lu, D. J. (1997): *Japan, A Documentary History, I-II. Vols.*, M. E. Sharpe
- Mitani, H. (2006): *Escape from Impasse, The Decision to Open Japan*, LTCB Internat. Library

- Morishima, M. (1982): Why has Japan “succeeded”?, Western Technology and the Japanese Ethos, Cambridge University Press
- Najita, T. (1974): The Intellectual Foundations of Modern Japanese Politics, University of Chicago Press
- Najita, T., J.V. Koschmann (eds.) (1982): Conflict in Modern Japanese History, A Neglected Tradition, Princeton University Press
- Nakamura, T. (1998): A History of Shōwa Japan, 1926-1989, University of Tokyo Press
- Nakane, Ch. (1973): Japanese Society, Penguin
- Nakane, Ch. – Sh. Oishi (eds.) (1990): Tokugawa Japan, The Social and Economic Antecedents of Modern Japan, University of Tokyo Press
- Okimoto, D. I., Th. P. Rohlen (eds.) (1988): Inside the Japanese System, Stanford Univ. Press
- Pyle, K.B. (1996): The Making of Modern Japan, 2nd ed., D.C. Heath and Company,
- Robertson, J. (ed.) (2005): A Companion to the Anthropology of Japan, Blackwell
- Smith, R. J. (1983): Japanese Society, Tradition, self and the social order, Cambridge U. P.
- Sonoda, H. – S. N. Eisenstadt (eds.) (1998): Japan in a Comparative Perspective, International Research Center for Japanese Studies, Kyoto
- Sugimoto, Y. (2003): An Introduction to Japanese Society, Cambridge University Press, 2nd ed.
- Thomas, J.E. (1996): Modern Japan, A Social History since 1868, Longman
- Tipton, E.K. (ed.) (1997): Society and the State in Interwar Japan, Routledge
- Tipton, E.K. (2002): Modern Japan: Social and Political History, Routledge
- Totman C. (2000): A History of Japan, Blackwell; (2006) Japán története, Osiris
- Umesao, T. (1990): The Roots of Contemporary Japan, The Japan Forum
- Waswo, A. (1996): Modern Japanese Society, 1868-1994, Oxford University Press
- White, J. W. (1995). Ikki: Social conflict and political protest in early modern Japan, Cornell University Press
- Yoda, Y. (1996): The Foundations of Japan’s Modernization, E.J. Brill